

Motion till riksdagen 2006/07:So486

av **Eva-Lena Jansson m.fl. (s)**

Statsbidrag till tolktjänster för döva

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att statsbidragen till tolktjänster för döva ska omfördelas med hänsyn till antalet tolkanvändare i de enskilda landstingen.

Motivering

Uppskattningsvis 16 % av landets döva är bosatta och behöver sin service i Örebro län. Samtidigt föreslås Örebro läns landsting bara få cirka 8 % av det samlade statsbidraget till tolktjänster för döva. Statsbidraget minskade under 2005 till 3 959 982 kr medan Örebro läns landsting av egna medel bidrog med 11 068 700 kr i 2005 års budget, ett belopp som har fortsatt att öka i förhållande till år 2004.

Det nuvarande statsbidraget till tolktjänster för döva inrättades 1993. Statsbidraget utgår till landstingen med syfte att kompensera dessa för merkostnader för ett utökat uppdrag samt för att möjliggöra huvudmännens fortsatta utveckling av tolktjänsten. I avvaktan på andra fördelningsnycklar fördelades statsbidragen i relation till folkmängden. Det senare innebär en allvarlig snedfördelning av statsbidragen.

Efter ett riksdagsuttalande gjordes en mindre förändring av fördelningen av bidragen till förmån för Örebro landstinget. Detta var dock begränsat och ledde till nuvarande statsbidragsnivå, där Örebro läns landsting får drygt 5 % av bidraget mot befolkningsandelen cirka 15 % av de döva i riket. En statlig utredning har därefter och i svepande och allmänna termer avstått från att bedöma behovet av tolktjänster i olika delar av landet. Man ansåg att behovet av tolktjänster var för svårt att mäta och tar över huvud taget inte tag i den speciella problematik som finns i Örebro län. Det är anmärkningsvärt och bör ses i ljuset av att staten i andra sammanhang tagit initiativ till en översyn av LSS-kostnaderna och därmed utjämnat dessa mellan kommunerna. Det är

Fel! Okänt namn på

rimligen en betydligt mer komplicerad uppgift att bedöma LSS-kostnadernas fördelning än behovet av tolktjänster i olika län.

Örebro län har en särställning när det gäller andelen döva i riket. Det beror på att staden Örebro och länet kan erbjuda en hel kedja av utbildningsmöjligheter för döva. Här finns riksgymnasierna för döva, hörselskadade och dövblinda, men också specialförskola, Sveriges döva och hörselskadade. Antalet döva ökar också i Örebro län. Utvecklingen bejakas i vårt län, men det är angeläget att också staten tar sitt ansvar för de ökade kostnaderna för tolkservice i länet, detta inte minst beroende på att inflyttningen av barndomsdöva till Örebro län innebär att kostnaderna samtidigt minskar i andra län.

Antalet beställda tolkuppdrag har ökat kraftigt under den senaste tioårsperioden. 2005 genomfördes 10 795 beställda tolkuppdrag, vilket motsvarar 15 % av samtliga utförda beställningar i landet.

Sedan mitten av nittiotalet har antalet döva och hörselskadade i länet ökat kraftigt, men efterfrågan har ökat än snabbare. Den snabba ökningen av efterfrågan visar att döva personer i allt större grad blir varse sina rättigheter och använder sig av viktig service, men det ökar också trycket på ett landsting som Örebros som har en hög andel döva bland sin befolkning. Det ansvaret bör bäras solidariskt. Det finns en stark ambition att erbjuda en god miljö för döva och hörselskadade i Örebro län. Det måste få stöd av ett statsbidragssystem som tar hänsyn till de speciella åtaganden länet har. I annat fall riskerar servicenivån att inte följa med en angelägen efterfrågan. Nuvarande system där invånarantalet och inte behovet styr statsbidragen innebär också risker för att enskilda län i vissa fall t.o.m. kan få högre statsbidrag än de faktiskt har tolkkostnader för. Vi föreslår därför att statsbidragen omfördelas i förhållande till antalet tolkanvändare, vilket väl speglar behovet av tolktjänster.

Stockholm den 27 oktober 2006

Eva-Lena Jansson (s)

Thomas Bodström (s)

Ameer Sachet (s)

Helena Frisk (s)